

Pramen

Riečka

SPOLEČNÝ MAGAZÍN

ČECHŮ a SLOVÁKŮ ve WINNIPEGU a MANITOBĚ

Newsletter Publication for Czech & Slovak Community in Manitoba

Ročník 28 / Společné číslo 1 / Jaro—Léto 2022

Slovenská lípa, Manitoba Legislative Building grounds, planted 1992—photo Gizka Majersky

Partneři/Partneri

**České a Slovenské Sdružení v Kanadě—Odbočka Winnipeg /
Czech and Slovak Association of Canada—Winnipeg Branch
Kanadská Česko-Slovenská Podporná Jednota—Winnipeg /
Canadian Czech-Slovak Benevolent Association—Winnipeg**

Vážení přátelé a krajané,

začátkem tohoto roku, na výroční členské schůzi, jsem byl navržený a zvolený na post prezidenta CCBA. Marcela Štedronská se po mnoha letech ve vedení klubu rozhodla funkci předat někomu dalšímu. Děkuji Vám všem za Vaše hlasy a za důvěru, kterou jste mi vyslovili i když já si myslím, že jsou lidé, kteří by si asi, díky svým schopnostem, vedení klubu víc zasloužili.

Marcela byla obětavá, schopná a důsledná na postu prezidenta naší organizace a následovat v jejích stopách nebude jednoduché. Doufám, že s její pomocí a Vaší podporou se přes počáteční "kodrcání" do postu rychle zapracuji.

Po jarním uvolnění Covidových nařízení se znovu rozjel klubový program. O promítání filmů na sobotních matiné se postaral Tonda Štědronský s Jaromírem Samkem, který taky organizuje program Current Affairs. O čtvrtéční večere a provoz baru se stále stará Eva Šoustková. Eva Stracená zajišťuje večere na filmové večery a jeden čtvrtek v měsíci smaží pro hosty v baru výborné bramboráky. Bar při akcích v hale klubu stále vede Jarka Chaloupková. Na jaře jsme s Tondou Š. a Willi Mullerem provedli několik oprav budovy. Vřele děkuji Vám všem obětavým dobrovolníkům za všechny čas a snahu udržet náš "ostrůvek domoviny" tady ve Winnipegu.

Nově zvolený Board of Directors is:

President	Frank Kriz
Vice President	Tony Stedronsky
Treasurer	Jaromir Samek
Secretary	Mary Anne Walls
Public Relations	Marcela Stedronsky
Membership	Eva Straceny
Social events	Jarka Chaloupka
Auditor 2	Karol Palicka
Auditor 1	Karol Bacik
Director at Large	Willi Muller

ALL members of the board deserve many thanks for your diligent work and your effort to keep CCBA open. To all of you, members and readers of our little newsletter, please support the club and do not forget your less fortunate friends....after all we are BENEVOLENT organization!

Can't help to add a little footnote: sometimes noticeably at the board meetings and at Thursday's evenings, the exchange of ideas get rather turbulent...the soul of the club lives on!

Frank

Podzimní program klubu najdete na dalších stránkách!

Pozvánka na piknik

Summer Pork roast Celebration (CCBA & CSAC)

**Sobota, 27. 8. 2022,
14:00-19:00**

**Saturday, August 27, 2022,
2pm -7pm**

**Tradiční letní setkání v prostorách společenského sálu a dvora
Kanadské Podpůrné Česko Slovenské Jednoty na 154 McKenzie St., in Winnipeg.**

Přijďte se setkat s krajany a všemi přáteli našich organizací.

Vstup volný pro členy CCBA,
pro nečleny, zaplacením členského příspěvku na rok 2022 (\$12) vstup volný.
Pro příchozí, kteří se nechtějí stát členy CCBA - \$17

**Come to see
compatriots and friends of our community.
Meet us at 154 McKenzie St., Wpg.**

No cover charge for CCBA members.
When purchasing CCBA membership (\$12) at the
door, no cover charge for the event.
If somebody does not want to become CCBA
member, cover charge \$17.

Vážení členové a přátelé Sdružení,

Je těžké věřit, že nám uběhlo trošku víc jak šest měsíců od vydání posledního čísla naší malé publikace. Tak nějak můžeme být vděční našim osudům, že jsme se usadili ve Winnipegu. Tak jak se dnes svět a specificky Evropa rýsuje, jsou ty naše kanadské prémie i se všemi problémy ostrovem klidu a pokoje. Jsem si jistá, že většina z nás do jistě míry sleduje situaci a dopad války na Ukrajině. Mnozí z Vás jste reagovali na výzvu Českého a Slovenského Sdružení v Kanadě (ČSSK/Sdružení) na finanční sbírku na pomoc uprchlíkům, která byla v červenci předaná Kanadskému Ukrajinskému Kongresu na použití tady přímo v Kanadě. Tak jako naši starousedlíci v roce 1968, tak i místní ukrajinské organizace se snaží ze všech sil pomoci nově příchozím do Kanady. Pokud to bylo přes ČSSK, Red Cross nebo kteroukoliv organizaci kde jste Vaše příspěvky poslali tak Vám patří vřelý dík a osobně jsem ráda, že jste nezapoměli na svoje vlastní začátky v Kanadě a pomoc, která Vám byla poskytnutá. BRAVO vám všem!

A teď tak trošku co se s námi děje. Koncem března se nám po dvou letech konečně podařilo sejít se tváří v tvář na výroční členské schůzi. Recenze našich aktivit byla díky covidovým opatřením jednoduchá. Počet členů se snížil na dvanáct (k dnešnímu dni) ale ještě stále hodláme pokračovat naše členství v celostátní ČSSK. Předsedala jsem a reprezentovala Winnipeg na dvou virtuálních schůzích výkonného výboru Sdružení, kde jsou vždy přítomni předsedové všech osmi poboček v Kanadě. Některé pobočky, tak jako my, zápasí s náborem mladších členů ale tam, kde se podařilo založit a provozovat slovenské nebo české školy rozhodně přibyl zájem mladé generace a programy poboček jsou plné zajímavých akcí. A taky se mění způsob komunikace - Facebook, Instagram a chytré telefony jsou „pera a papír“ dnešního dne!

Všichni členové naší pobočky jsou taky členy Podpůrné Jednoty (klub/CCBA), kde se scházíme a když je zapotřebí, domluvíme se na společné akci. Tou další bude srpnový piknik. Ten bude pod vedením nového předsedy Franty Kříže. Jeho předchůdkyně, Marcela Štědranská na jaře odstoupila z postu předsedkyně aby se mohla věnovat PR práci. Marcele všichni vřele děkujeme za spolupráci s námi a její obětavou práci pro krajanský klub a Frantovi přejeme hodně síly a úspěchu v nové pozici a těšíme se na spolupráci.

V květnu jsme společně v klubu přivítali Velvyslance České republiky Bořka Lizce s rodinou. Pan Velvyslanec se velmi zajímá o historii Čechů a Čechoslováků v Kanadě a s námi se sešel na konci jeho cesty jihovýchodním Saskatchewanem kde se mu podařilo vyhledat a sejít se s potomky starousedlíků ze začátku minulého století. Cestu do jižní Manitoby, vzhledem k

nadměrným jarním záplavám musel zrušit, tak jsme ho přesměrovali trochu víc severněji. Podařilo se nám kontaktovat pana Jaroslava Marka (viz Dravá řeka, str. 8) v Minitonas, který během jednoho a půl dne dokázal svolat místní starousedlíky a s panem velvyslancem se sejít, za což jim všem vřele děkujeme! V klubu byly na stolech rozloženy archivní alba s dokumenty od založení v roce 1913 a tak bylo o čem povídat a co prohlížet.

Co do budoucna?

Na dalších stránkách najdete program plánovaných akcí v klubu až do konce tohoto roku. Výbor dobrovolníků si zasluhuje naše vřelé poděkování a rozhodně by byl potěšený Vaší návštěvou. Jarní program bude následovat ve vánočním čísle ale jedna akce na jaro je už v plánech.

Winnipežská pobočka Sdružení bude hostit 69. Kongres ČSSK na jaře 2023. Kongres se koná každé dva roky a pobočky se střídají. To znamená, při osmi pobočkách, další kongres se vrátí do Winnipegu za 16 roků !?!. Součástí kongresu je tradičně sobotní společenský večer s večeří, hudbou a tancem otevřený všem krajanům a příznivcům Sdružení. Představujeme si, že bychom mohli uspořádat večer podobný oslavám osmiček „Gala 50“ v roce 2018. Dáme vědět jakmile se plány začnou rýsovat.

A ještě jedna zpráva. Lád'a Hlas byl znovu jmenovaný na post Honorárního konzula. Tak pokud budete potřebovat ověřit podpis, kopii dokumentu, překlad nebo vyřídit žádost o ověření občanství kontaktujte winnipeg@honorarz.mzv.ca nebo volejte 204 505-0844. S Lád'ou Vás rádi uvidíme.

Přeji Vám krásný zbytek léta a přeji všem hodně zdraví!

Misha Gogela

Předsedkyně ČSSK a pobočky Winnipeg

Informace a kontakt na Sdružení a odbočku Winnipeg jsou následující:

České a Slovenské Sdružení v Kanadě nebo pobočku Winnipeg najdete na celokanadské webové stránce s informacemi všech poboček Sdružení: **www.cssk.ca**

Psát můžete na:

CSSK Winnipeg, 51 Sweetwater Bay, Winnipeg, Manitoba, Canada, R2J 3G4

Tel.: 204 256-3713, mishagogela@gmail.com

Pozdrav z Českého honorárního konzulátu ve Winnipegu

Vážení krajané,
po několika měsících Vás znovu zdravím a dávám vědět, že
byl můj termín honorárního konzula obnovený a že jsme

nachystaní pomoci s přípravou dokumentů pro Vaše žádosti o služby na Generálním
konzulátu v Torontu nebo v České republice. Níže jsou uvedené informace o našem úřadě a
službách, které Vám můžeme nabídnout.

Vladimír Hlas, Honorární konzul ČR

Honorární konzulát se nachází na adrese:

5 Terracon Place, Winnipeg, R2J 4B3. **Návštěvy pouze po dohodě.**

*Ohlásit se můžete na e-mailové adrese winnipeg@honorary.mzv.cz nebo na 204-505-0844;
(pro případy nouze je rezervováno číslo 204-981-7314).*

Honorární konzulát, ve spolupráci s Generálním konzulátem v Torontu, se zabývá následující agendou:

- ověřování podpisů osob (např. plné moci nebo potvrzení o žití);
- vypsání formulářů a potvrzení podpisů na žádosti o osvědčení českého občanství (např. děti narozené v Kanadě českým rodičům; držitelé propadlých českých cestovních pasů);
- ověřování správnosti opisů či kopií listin pro použití při jednání v ČR;
- ověřování správnosti dodaného překladu;
- ověřování podpisů na žádosti o výpis z rejstříku trestů k podání.

Honorary Consulate for Czech republic in Winnipeg is located at 5 Terracon Place, Winnipeg, R2J 4B3.
Always contact consulate before a visit. To make appointment write to winnipeg@honorary.mzv.cz or
phone (204) 505-0844.

Please note that Honorary Consulate offers limited services only, such as:

- authentication of personal signatures;
- completing forms and confirming signatures on an applications for the Czech citizenship certificates (eg. children born in Canada to Czech parents; holders of the expired Czech passports);
- authentication of photocopies;

- authentication of translations;
- certification of superlegalized documents.

Other services than listed can be provided by the Embassy in Ottawa or the Consulate General in Toronto. **It is not possible to apply for a visa or a Czech passport at Honorary Consulates.**

České a Slovenské Sdružení v Kanadě—Czech and Slovak Association in Canada / Pobočka Winnipeg—Winnipeg Branch

ČLENOVÉ a DÁRCI na ROK 2022

Člen 2022	Jméno	Členské	Pramen/Riečka	Dar
✓	J. Pesík	\$ 15.00	\$ 15.00	\$ 20.00
✓	M. Gogela	\$ 15.00	\$ 50.00	
✓	K. Gogela	\$ 15.00		
✓	J. Zahradník	\$ 15.00	\$ 20.00	
	H. Veselý		\$ 40.00	
	Z.a H. Grajovi (NS)		\$ 100.00	
✓	F. Kriz	\$ 15.00	\$ 5.00	
✓	J. Kun	\$ 15.00	\$ 35.00	
✓	V. Kun	\$ 15.00	\$ 35.00	
✓	A. Pacin	\$ 15.00	\$ 35.00	
✓	M. Bucek	\$ 15.00	\$ 20.00	
✓	A. Stedronsky	\$ 15.00	\$ 20.00	
✓	M. Stedronsky	\$ 15.00		
✓	M. Sichler	\$ 15.00	\$ 25.00	
	J. Martinek		\$ 30.00	
	D. Newman		\$ 15.96	
	E. Straceny		\$ 10.00	
	V. Novotný		\$ 20.00	

Srdečně děkujeme všem, kteří nás finančně podpořili.

*Section of Roaring River near Swan River,
Summer 1937*

DRAVÁ ŘEKA

Jaroslav Marek, 2022

Vyrostl jsem v Manitobě na vysokém břehu Roaring River v okolí Swan River, kde stála naše chalupa. Na tomto místě rodiče, poté co se přistěhovali z Československa, v roce 1935 zakoupili farmu. Každý obdivoval náš výhled na řeku. Poblíž žila rodina dědova bratrance Jozefa Marka a aby se to nepletlo tak nám říkali “Markovi na kopečku.” V tomto prostředí jsem vyrůstal. V roce 1955 jsem se oženil a společně s manželkou jsme se odstěhovali do Winnipegu, kde jsme já nastoupil na studie na Univerzitu.

Toho podzimu jsme navázali přátelství s Frantou Hlubučkem (bývalým předsedou ČSSK), uprchlíkem z Československa po únorovém převratu komunistů v 1948.

Netušili jsme, že naše přátelství bude celoživotní. Franta studoval na fakultě malířství a já na fakultě pedagogie. Naše rodina přijala Františka nejen jako přítele z rodné země, ale spíše jako ztraceného syna. Jakmile nadešel dlouhý víkend, společně jsme se vydali na farmu k mým rodičům. Jelikož Franta oplýval básnickým duchem, přeložil do češtiny anglické pojmenování různých názvů v našem okolí. “Roaring River” přeložil na Dravou řeku a větší “Swan River” na Labutí řeku. Pahorkatinu kolem údolí, “Duck Mountains” přejmenoval na Kachní hory a “Porcupine Mountains” na opačné straně údolí na Dikobrazové hory. Brzy jsme my Češi začali užívat Františkovo české pojmenování. České názvy nám všem zněly daleko krásněji než anglické.

První přistěhovalci do Labutího údolí, kolem roku 1900, byli většinou Anglosasové a řeku tekoucí pod našim domem velice zasloužile pojmenovali “Roaring River.” Není největší řekou v okolí, ale má tu vlastnost, že se dovede prudce rozvodnit a je mnohem nebezpečnější než ty ostatní. Při jarním rozvodnění ji není vůbec možné přebrodit a často strhala i mosty. Je však královstvím pro vodního ptactvo a skrýší ryb, které ochraňuje ale také poskytuje životadárně pro lidi.

V letech 1927 až 1937 se přistěhovalo do Labutího údolí na 55 českých rodin. Jejich seznámení se s Dravou řekou bylo pro některé kruté. Novomanželé, Karel a Rút Valáškoví, po přistěhování do Kanady žili s rodiči blízko řeky v okolí Minitonas. Měli roční holčičku. Na jaře roku 1934 Karel oral koňmi pole a večer se rozhodl jít unavené koně napojit zatím co Rútka

připravovala večeři a hlídala miminko. Tající sníh z hor spolu s deštěm mimořádně rozvodnily řeku a ta se stala opravdu „dravou.“ Na poli Karel pracoval sám a tak nikdo nebyl svědkem toho co se odehrálo při napájení koní. Karla doma netrpělivě čekali protože se hodně opozdil. Rútin netrpělivý táta se šel podívat kde Karel vězí. Na poli nebyl vidět a tak pan Lejman sledoval stopy koní až k řece. U břehu řeky byly v písku jasně vyryté stopy koní a pluhu kde zmizely. V hlubině vody otec spatřil utopené koně zapřáhnuté a zapletené do postrojů k pluhu ale po Karlovi ani památka. Dravý proud je zřejmě stáhnul do rozvodnění řeky. Pan Lejman utíkal po břehu řeky a volal, ale žádnou odpověď nezaslechl. Nenašel ho! Domu přinesl jen Karlovou čepici, která se zachytila ve vrbinách u břehu. Pro rodinu byla to nepředstavitelná raná. Mladá rodina unikla válce v Evropě ale hrůzy života je následovaly do mírumilovné Kanady. Jelikož nikdo nebyl svědkem tragédie, hospodáři měli názor, že mladý Karel nebyl dost zkušený a nenapadlo mu aby k napájení odpojil koně. Břeh byl příkrý a zřejmě pluh i koně sklouzly do vody a v panice utonuly v rozvodnění řece. Dravá řeka nemilosrdně pojala Karla do své náruče a jeho ostatky nikdo nikde nenašel. Dodnes řeka drží své tajemství té tragédie. Miminko Cecilie, dnes už 92 letá dáma, jsme často navštěvovali v Minitonas. Někdy si Cecilka zavzpomínala na tatínka, kterého si nepamatovala.

U této dravé řeky rozmarňných nálad jsem strávil celé dětství se svými nejbližšími přáteli, Jirkou a Lubošem Jersáků. Prázdniny jsme doslova strávili u Dravé řeky. I dnes, po mnoha létech stále cítím blaho bezstarostných horkých červencových dnů. Byly to nekonečné dny hřejivého letního tepla. Stavěli jsme hrady z písku a bláta. Koupaly se a skákaly z břehu do vody. Pak jsme udýchaně utíkaly do kopce k mamince, která nám vždy přichystala něco dobrého k jídlu a pití, třeba malinovou šťávu. Pak jsme vylezli na starý javor a četli romány z divokého západu od Zane Greye. Vzpomínky na toto bezstarostné a nádherné dětství se mi natrvalo zapsalo do mé paměti! Zůstaly však v minulosti, protože jsme z jinošství vyrostli a musely se pustit do světa dospělých.

S manželkou jsme z Winnipegu často jezdili domů k rodičům na návštěvu. Pamatuji jednu květnovou návštěvu na Victoria Day. To už jsme měli dva syny, osmiletého Pavla a Jenda byl šestiletý. Byli od sebe jen 18 měsíců ale Jeníček rostl rychle a tím pádem kluci byli skoro stejně vysokí. Mnozí si mysleli že jsou dvojčata. Stále se spolu bavily a jejich vynalézavost často nemněla hranice a vedla k rošťáctví.

V ten den jsme se dostavili na farmu rodičů právě včas k večeři. Přijeli jsme autem k mostu, kde jsem přibrzdil a dívali jsme na Dravou řeku jak divoce se valící svým korytem. Chlapci zírali s vykulenýma očima dolů na řeku. Pak jsme vjeli pod kopec, kde nás babička s dědečkem už čekali. Nastalo radostné políbení a vřelé objímání. Pradědeček s prababičkou také přispěchali z vedlejší chaloupky. Babička nás hned volala k přichystanému stolu aby jídlo nevychladlo.

Dědeček u stolu žertoval a hoši se smáli. Mateřskou řečí našich dětí byla čeština. A babička neustále pobízela a nandávala na naše talíře chutná česká jídla. Nálada všech byla velice příjemná.

Po večeři kluci chtěli ven podívat se co je nového na farmě a pobavit se. Já jim přísně nakázal, aby se nepřibližovaly k vodě. My dospělí jsme seděli kolem stolu a besedovali. Po půlhodince manželka mi říká: „Neslyším chlapce. Běž se podívat, aby dědečkovi něco nepolámaly.“ Odsunul jsem židli a vyšel ven. Divám se kolem a po hoších není ani památka. Tak mne napadlo, že možná zašly k řece. Pospíchal jsem rychle k cestě, která vedla dolů a hned jsem viděl, že cosi není v pořádku. Chlapci jdou od řeky s vyjevenými obličejí a boty mají od blata. Pavel je promočený až k podpaží a klepe se zimou. Já na ně: “Co se stalo?” Jeník celý zmatený hlásí: “Pavel uklouznul na trávě břehu a sjel až do vody.” Když jsem si uvědomil, co se stalo nemohl jsem ze sebe dostat slovo. Srdce mi chtělo vybouchnout. Pavlovi drkali zuby, ale dokázal říct? “Stráň se mi povolila pod nohama a já jsem klouznul do vody. Ucítil jsem kámen pod nohama, ale neměl jsem se čeho chytit, až Jenda mě chytil za ruku a pomohl mi vylézt na břeh.” Z toho, co jsem slyšel jsem zůstal v šoku stát. Popadla mě velká zlost, že hoši neposlechli a chtěl jsem je pořádně vyplatit. Ale hrůza, kterou jsem si představil, mě úplně odzbrojila. Měl jsem mít radost, že jsou chlapci v pořádku ale hlavou se mi hnal obraz, jak se oba chlapci topí ve vodě a pomalu jejich hlavičky mizí v rozbourané řece a nikdy více jich neuvidím. V životě jsem takovou hrůzu nikdy neprožil. Celý v transu jsem je vedl do chalupy. V předsíni jsem sundal jejich zablácené botky a Pavla jsem úplně svlékl a otevřel dveře do domu. Babička u dveří ze zděšení spráskla ruce a utíkala pro ručník a já jsem pak utíral a masíroval Pavla. Babička přinesla dědečkovou dlouhou flanelovou košili, oblékla ho a až potom jsme je zavedli do obývacího, kde každému padla brada. Prababička hned, “Co pak se stalo?” Jeníček ze sebe vyhrkl: “Pavel spadl do řeky” a nepřirozeným rozrušeným vysokým hlasem pokračoval: “Když jsem uviděl Pavla v řece, zdálo se mi, že vidím “mirage”. Babička však rozuměla „mrož.“ Ty jsou daleko v moři povídala.” Jeník však dále tvrdil, že to bylo jako mirage. Manželku napadlo oč asi jde. Slovo, “mirage,” česky fata morgána a Jeník to řekl nglicky, jelikož fata morgana, nikdy neslyšel.

Nastalo ticho. Každý jen rozpačitě pokukoval jeden na druhého a na kluky a v tu pradědečka, podle něho z klukoviny, popadl velký smích. Po něm i ostatní začali zvláštní úlevou sebevědomě se usmívat. Naše hrůza, která nás všechny zachvátila se jaksi vypařila stropem, někam k nebi. Snad z povděku, že z nebe přiletěli strážní Andělé a nedovolili Dravé řece uchvátit svou kořist. Po celý život, když se mi vrátí vzpomínka na tuto událost, vloudí se mi do srdce ta prožitá hrůza, ale též velký povděk, kdy na kopci jsem hledal syny a díky Bohu našel je živé!

SMUTNÁ PRAVDA

Vilém A. Kun

Říká se, že „Nikdy není tak zle, aby nemohlo být hůř!“ Poslední dobou se toto pořekadlo stává více a více pravdivé. Po dvou letech čínského virusu, píšu „čínský“, ač mnozí raději používají Orwellův *new speak*, kde „*Pravda je lež a lež je pravdou*“ a neodváží se odbočit od vládou a médiem určeného názvu.

Pro svět nestačil virus, tak Vladimír Putin rozpoutal hroznou válku s bratrskou Ukrajinou. Nastalo ještě větší zlo a utrpení nejen pro Ukrajince a Rusy, ale pro celý svět. Putin si vyhledal Hitlerovy návody a provede též „Blitzkrieg“ (bleskovou válku)! Věřil, že po nočním překročení hranic Ukrajiny druhý den už budou triumfálně projíždět centrem Kyjeva. Hitlerova taktika - Anschluss-u Rakouska a zábor Sudet a pak celého ČSR bez boje se povedl Vladimírovi jen na Krymu.

Po napadení 24. února bez vyhlášení války nastalo pro ně překvapení. Putin a jeho generálové nepočítali tím, že Ukrajinci se hrdinně postaví na obranu své země a připraví ruské armádě velké překvapení. Zde opět Orwellovský výrok „*Speciální operace*,“ nikoliv válka. Napadení vojskem více než 100 tisíc bez vypovězení války je hrozné! Po čtyřech měsících se Rusové zabředli do války na východní Ukrajině, kde od roku 2014 probíhaly menší boje. Dnešní bilance na obou stranách je kolem 30 tisíc mrtvých vojáků a civilistů. Zničená města a 4 miliony ukrajinských uprchlíků na západ a další miliony utečenců jinam z válečné zóny.

Po selhání obávané a vychvalované mocné (mogučej armii) Ruska, Putin si uvědomuje svou vysněnou, ale nepovedenou představu, tak vyhrožuje nukleárními zbraněmi i dalším zemím. Dne 8. července Putin prohlásil, že válka teprve začíná! Nikdo netuší, kam až válčení dojde, zda v dalších fázích vleklého konfliktu nepoužijí ještě destruktivnější high-tech zbraně, supersonické balistické rakety, kterými vyhrožuje západu s atomovými hlavicemi, které by překonaly i ty nejdivočejší fantazie válečných strategiů Ruska i ostatních. Šílenci by to dokázali, zpusťošit a nukleárně spálit celý svět.

Proč se to děje? Bohužel, z ruské mentality nevymizely starodávne dobyvačné touhy, jaké prováděl Džingischán. Uchvacování a rabování zemí v cestě od Mongolska až k Vídni. Smutné dějiny pokračovaly Napoleonem a v novější době napadení Polska Hitlerem a Stalinem v roce 1939 armádami obou zemí. Výpočet Ruských válek nebere konce. Po Polsku, 30. října. 1939 začala Zimní válka s Finskem, sovětskou ofenzivou bez důvodu a bez vyhlášení války. V

dalším roce 1940 - anexe baltických států. V 1950 Rusko za pomoci Číny rozpoutalo Korejskou válku napadením vojska OSN. Rusové v 1956 převálcovali Maďarsko, v 1968 ČSSR. V roce 1979-89 Afganistán a nedávno Čečensko, Gruzii, a teď napadli Ukrajinu. Z toho je jasně vidět imperialistické ambice Ruska od doby Carů do dnešních dnů ovládnout své okolí. Podobně jako za Hitlera, se Němci považovali za „Übermensch“ (nadlidi), bohužel, podobné ubohé velikášství se nachází u většiny Rusů.

V televizi jsou vidět z bojišť, že ruské tanky a bojová vozidla nesou na sobě označení veliké "Z"! Velice výstižné označení „ZLA,“ které Rusové provádějí v bratrské zemi.

Mnozí si neuvědomují ohromný rozdíl počínání dvou komunistických zemí Ruska a Číny. Zatím co Čína, ač stále komunistická (polo-kapitalistický, rýžový komunismus, jako dříve „gulášový“ v Maďarsku) se dala na cestu rozvoje své země (vidíme, jak to dělají) a tím Čína se stala hospodářskou velmocí. Rusko však místo rozvoje své velké země, 17 milionů čtverečných kilometrů s obrovským nerostným a přírodním bohatstvím nadále zůstává v mentalitě středověku – uchvátit a rabovat!

V červnu 28–30. 2022, se konal v Madridu summit NATA, kde členové jednoznačně odsoudili agresi Ruska, která je přímou hrozbou pro celý západní svět. Spojenci se dohodli, že vystupňují vojenskou a finanční pomoc Ukrajině a posílí též obranu na svém východním boku zvýšením počtu vojska na 320 tisíc. Slovenská prezidentka Zuzana Čaputová označila vrcholnou schůzku za jeden „z nejdůležitějších bezpečnostních summitů po skončení studené války.“

Významným výsledkem jednání bylo přijetí Finska a 200 roků neutrálního Švédska do Aliance. (8. července 2022 obě země ratifikovaly vstup). Putin dosáhl pravého opaku, než o co se snažil - „nerozšiřování Aliance!“ Místo toho bude ve Finsku hraničit s NATO, na délce 1300 kilometrů. Francouzský prezident Emmanuel Macron uvedl, že členství Finska a Švédska v paktu je jasným signálem pro Rusko, že strategie ruského prezidenta vůči Ukrajině je špatná. „*Ukrajinský boj je též bojem Evropské unie a NATA!*“ Španělský premiér Pedro Sánchez před jednáním prohlásil: „*Posíláme důrazný vzkaz Putinovi - **Nevyhraješ!***“ Není to pouhé přání, nýbrž agrese Ruska se musí zastavit jeho porážkou, aby po možném úspěchu nepokračoval dál do Evropy do zemí, které se před třiatřiceti lety vymanily z ruského područí.

Bohužel válka na Ukrajině není jen lokální záležitost, jak to bylo v Afganistánu, ale už dnes má ohromující hospodářský dopad na celý svět, hlavně v zásobování potravinami a nekončící inflaci. Podle dat amerického ministerstva zemědělství Ukrajina spolu s Ruskem ovládaly 28 %

světového obchodu s pšenicí, 15 % trhu s kukuřicí a 75 % se slunečnicovým olejem. Válka ale zničila vývoz z obou velkých světových zemědělských mocností. Podle předpovědí ekonomů špatné zásobování zvýší hladovění lidstva ve světě o miliony, hlavně v subsaharské Africe. Svět čelí hroznému nedostatku potravin, jež může vést k nepokojům a násilí, destabilizovat země závislé na dovozu pšenice z Ukrajiny a Ruska. Už dnes se politici připravují na možnou až 130 milionovou emigraci hladových z Afriky, hlavně do Evropy. „*Je teď velmi děsivá doba. Pokud nezareagujeme včas, čeká nás peklo na zemi!*“ To není můj názor, ale názor komisaře OSN pro výživu lidstva.

Skutečnost, že samotná Ukrajina může uživit až 400 milionů lidí vede k vážné otázce: „Jak to bylo možné, že v tak úrodné zemi za Stalina v letech 1932–1933 byl na Ukrajině hladomor?“ Podle oficiálního odhadu tenkrát, pod komunistickou vládou, zemřelo hladem 7 až 10 milionů lidí! Byl tak hrozný hlad, že v zemi docházelo ke kanibalizmu!

Není však třeba se vracet tak daleko do minulosti. Dobře si pamatujeme, že ještě v sedmdesátých až osmdesátých letech SSSR nakupoval obilí z Kanady. Z manitobského Churchillu vyplouvaly ruské lodě naložené obilím z prérií a dnes tyto země mají takový přebytek, že oni krmí svět! Vysvětlení je nasnadě: „Zrušily se kolchozy (družstva), dnes hospodaří soukromí farmáři - kulaci, jak je hanebně nazývali. Taková byla a stále je vymoženost socialismu, po kterém ještě i dnes mnoho hlupáků touží!“

Uběhlo 80 let od vyhlazení Lidic

Po atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, provedeném československými výsadkáři na konci května 1942, se rozjel teror, kterému padly za oběť i celé vesnice. Vyhlazení obce Lidice německým gestapem započalo ráno 10. června 1942. Celkem přišlo o život 340 lidických obyvatel. Přesně dva týdny po vyhlazení obce Lidice, byly z mapy vymazány i Ležáky na Chrudimsku.

Lipa ako symbol Slovanov

Lipu ako strom poznáme podľa príjemnej prenikavo sladkej vône a srdcovitého tvaru listov. Môžeme ju nájsť v Európe, Ázii a aj v Amerike. Je stromom, ktorý nájdeme pri cestách, v hájoch, na kopci za dedinou, pri kaplnkách a kostoloch. Lipa najviac vystihuje povahu Slovanov: nežnosť, mäkkosť, pohostinnosť a jemnosť. Pre jej veľkolepý zjav sa stala symbolom všetkých Slovanov.

Lipa sa môže dožiť až 1000 rokov. 700 ročná Lipa kráľa Mateja, ktorá rastie v blízkosti Bojnického zámku patrí medzi najstaršie v celej Európe. Tisícročná lipa v Klokočovej na Vysočine bola jedným zo stromov, ktoré slúžili ako smerníc na Libickej obchodnej ceste, spájajúcej Čechy a Moravu. Už v 14-tom storočí išlo o veľmi starý strom, ktorý zaujal cisára Karla IV. Na jeho počesť ju nazývajú aj Kráľovská alebo Kar-

lova.

Košatá koruna lipy začína byť obsypaná medonosnými kvetmi začiatkom leta – lákajú nielen opeľovače, včely medonosné, ale aj ľudí, ktorí poznajú ich liečivú silu. Kvet lipy sa zberá začiatkom kvitnutia ešte pred tým, ako sa začnú tvoriť guľovité plody. Na zber sú vhodné celé súkvetia aj s lístkami a sušíme ich v tieni na vzdušnom mieste tak dlho, kým sa nezafarbí na žltozeleno. Účinky lipových kvetov sú nezameniteľné so žiadnym iným stromom a spočívajú v podpore imunity, liečenia príjemným čajom v zimných mesiacoch, pri problémoch dýchacích ciest alebo chrípky. Lipa obsahuje veľké množstvo antioxidantných látok a flavonoidov, medzi iným môžeme spomenúť aj sacharidy, vitamíny C a E, organické kyseliny, triesloviny a iné. Lipové drevo je mäkké a rezbári ho veľmi radi používajú.

Lipa ako strom je obľúbený a vážený po dlhé roky a pre naše národy sa stal symbolom demokracie ako i strom slobody a je súčasťou dlhej histórie našich predkov. Po vzniku Československej republiky v roku 1918 a 1919 ich ľudia nasadili tisíce. Do výsadby sa zapojili starostovia, členovia miestnych spolkov a žiaci. Ku koreňom sa prikladali pamätňé listy. V neskorších rokoch sa sádzali ako pripomienka

na míľníky našej histórie, význam slobody a demokracie, (1918, 1928, 1945, 1968, 1989, 1992, 2018).

V roku 2018 pri príležitosti 100. výročia vzniku Československa sa znovu rozvinula iniciatíva zmapovať, spočítať a evidovať Lipy Slobody nielen na území Česka a Slovenska ale i v zahraničí. Organizácie v zahraničí dostali výzvu zasadiť pamätné Lipy a zároveň ich zaregistrovať. Naše dve organizácie: Kanadská Česko-Slovenská Podporná Jednota - Winnipeg (Canadian Czech-Slovak Benevolent Association - Winnipeg - CCBA) a České a Slovenské Sdružení v Kanadě - Odbočka Winnipeg (Czech and Slovak Association of Canada - Winnipeg Branch CSAC) sa spoločne dohodli že na jeseň 2018 sa zasadí mladá Lipa na dvore Československého klubu na 154 McKenzie Street. Táto Lipa je evidovaná ako jedna z 2766 nových stromov nasadených pri príležitosti 100. Výročia prvej Československej republiky na 4 svetadieloch. (Tonda Štedronsky a Frank Kríž vďaka za zasadenie a starostlivosť).

Vo Winnipegu máme aj o niečo staršiu Slovenskú Lipu, ktorá bola zasadená v júli 1992 na východnej strane trávniku Manitoba Legislative Building neďaleko od Government House. Pri sadení sa ku koreňom zakopala aj fľaša obsahujúca historické údaje Slovenskej komunity vo Winnipegu. (Jozef Kiška vďaka za zorganizovanie).

Navštívila som ju tento mesiac. Vyrástol z nej strom so širokým kmeňom, žiaľ roky a ničivé prvky počasia ju zoslabili a stromu zostalo len pol širokej koruny.

Gizka Majersky

Nikdy není pozdě. Neměli-li jste ještě příležitost zaplatit členství v CCBA na rok 2022, nebo chcete přispět na provoz a kulturní programy klubu, můžete tak stále učinit. Můžete použít e-transfer (rada jak je popsána na našich webových stránkách <http://www.czechslovakbenevolentassoc.ca/html/CCBA-e-Transfer.html>), nebo šekem (payable to CCBA) poslaným na adresu klubu (CCBA, 154 McKenzie Str., Winnipeg, Canada, R2W 5A2), nebo přímo v klubu při Vaší příští návštěvě.

It's never too late. If you still did not have a time to pay 2022 CCBA membership or would like to donate some money in support of club operations you can still do it. You may use e-transfer (how to ... is described on CCBA Web site - <http://www.czechslovakbenevolentassoc.ca/html/CCBA-e-Transfer.html>), or by sending cheque (payable to CCBA) to the club address (CCBA, 154 McKenzie Str., Winnipeg, Canada, R2W 5A2), or next time you visit our club.

Wine tasting

Neděle, 13. 11. 2022, 14:00 odpoledne

2022 WINE TASTING COMPETITION

November 13 2022 at 2pm!

The competition will be conducted in English and judged by you.

Cost is set at \$15.00 per person, cheese, crackers and light snack are included in the price.

If you decide to enter your wine please call ASAP :
Bob Wenzel.....204-832-1593 cleopatraspa@shaw.ca or
bohuslav.wenzel@gmail.com

Kanadská Česká a Slovenská Podpůrná Jednota
Společenské akce léta a podzimu 2022
Canadian Czech & Slovak Benevolent Association
Cultural Events of Summer & Fall 2022

Saturday, August 27, 2022	2:00-7:00	Summer Pork roast Celebration (CCBA & CSAC)
Monday, September 5, 2022		Labour Day
Thursday, September 22, 2022	7:00-10:00	Potato Pancakes evening in the Club
Monday, October 10, 2022		Thanksgiving
Friday, October 14, 2022	7:00-8:00	Current Affairs – news from Czech and Slovak Republics.
Thursday, October 20, 2022	7:00-10:00	Potato Pancakes evening in the Club
Saturday, October 29, 2022	3:30-7:00	Dinner and evaluation of movie: TBD
Friday, November 11, 2022		Remembrance Day
Sunday, November 13, 2022	2:00-6:00	Wine tasting
Thursday, November 17, 2022	7:00-10:00	Potato Pancakes evening in the Club
Saturday, November 26, 2022	3:30-7:00	Dinner and evaluation of movie: TBD
Friday, December 2, 2022	7:00-8:00	Current Affairs – news from Czech and Slovak Republics.
Thursday, December 15, 2022	7:00-10:00	Potato Pancakes evening in the Club
Friday, December 23, 2022	7:00-8:00	Czech and Slovak Folklore with cooking class – Learn to cook traditional Czech & Slovak simple meals and soups.
Sunday, December 25, 2022		Christmas Day
Thursday, December 29, 2022	7:00-02:00	New Year Celebration in the Club

Bramboráky v klubu

Potato Pancakes evening
in the Club

**Čtvrtky/ Thursdays, 22.9. 2022; 20.10. 2022; 17.11. 2022;
15.12. 2022**

Aktuální události -

novinky z České a Slovenské republiky

Current Affairs -

news from Czech and Slovak Republics

**Fridays/Pátky, 14.10.2022
& 2.12.2022;
19:00-20:00**

**Odpolední matiné s večeří a
hodnocením filmu**
**Afternoon Matinee with Dinner
and movie evaluation**

**Soboty/Saturdays, 29.10.2022 and 26.11.2022, 15:30 –
19:00**

Tradiční Slovenská a Česká jídla
Czech and Slovak Folklore with cooking class –
Learn to cook traditional Czech & Slovak simple meals
and soups

Friday/Pátek, 23.12.2022; 19:00

Konzum

českého a slovenského zboží

Zboží si můžete zakoupit během otevírací doby. / Tovar si môžete zakúpiť počas otváracej doby.

CCBA – Český & Slovenský Klub ve Winnipegu

154 McKenzie Street (204) 589-7483

Otevřeno je každý čtvrtek od 18:30 do 23:00 / Otvorené je každý štvrtok od 18:30 do 23:00

Každý čtvrtek paní Eva nabízí **na objednávku** domácí teplé večeře. Čtvrteční Menu najdete na www.czechslovakbenevolentassoc.ca

Každý štvrtok pani Eva ponúka na objednávku domácu teplú večeru. Štvrt'ocné Menu nájdete na www.czechslovakbenevolentassoc.ca

Canadian Czech-Slovak Benevolent Association 154 McKenzie str., Winnipeg , Manitoba

I was always interested in history. Since I took over the leadership post at the Canadian Czech-Slovak Benevolent Association (CCBA) I started looking into all the interesting archives and papers filed and many hidden all over the club. So, following is a few interesting notes and dates I came cross so far. Most was obtained from 50th Anniversary booklet, but some I found out from Henderson Directories and City Archives.

Large number of Czechs and Slovaks immigrated and settled here and in rural Manitoba already during Austrian-Hungarian Monarchy. In that time the Czechs and Slovaks and other nationals socialized through family gatherings with music, book exchanges, handicraft and sports and mainly in support of each other.

By 1913 there were a substantial number of families and individuals who socialized and supported each other in need. So, on April 27. 1913, Canadian Czech-Slovak Benevolent Association was founded. (Kanadska Cesko Slovanska Podporujici Jednota). Mr. Frank Dojacek was elected it's first president. (*Record of the initial meetings establishing new organization follows in Czech*).

At the beginning and during the WW1, name Bohemian Aid Association of Winnipeg is used in the support of the volunteers who joined The Bohemian Regiment of the Canadian Army. The Bohemian Aid Association was closely associated with Canadian Czech-Slovak Association. CCBA is considered one of the oldest, continuously operating ethnic organizations in Canada. Founding members established the Constitution of the Association and with some changes in 1965, it holds to this day. The photo of the founding members is displayed in the main hall of the building.

The building and its hall at 154 McKenzie was bought in 1919 through donations and loans. Till then the building belonged to Novacki and Adamkewicz Insurance and Corner store. It is likely that the northeast corner at Pritchard had # 156. Soon after the purchase few changes to the building brought it closer to today's look. Today's Eddy's coffee shop across the backlane existed as Kuzma billiards and Semkowicz Barber shop. Many other residential houses in the neighbourhood date from early 1900's.

In 1920 the club welcomed legionaries who travelled from Russia via North America home to the new homeland. In 1921 a library was established in the club building and in 1929 Sokol Gymnastic club was established and combined with Sokol Stefanik.

In process of time the name of our club was changed to Canadian Czecho Slovak Benevolent Association. The club celebrated 50th (pres. Josef Hamata) and 100th (pres. Joe Dobrovolny) anniversaries. As the club has been active, over the years it welcomed newcomers and immigrants, especially in years following 1948 and 1968. During 1980's and 1990's CCBA participated annually in Folklorama, Winnipeg's ethnic cultural festival.

Even though the membership is now smaller, the Club flourishes thanks to the support of Czech and Slovak members, volunteers, government and ethnic grants.

- *Frank Kříž, předseda*

ZALOŽENÍ CCBA v roce 1913

(Opis kopie originálního dokumentu. Kopie nalezena v archivním albu Jednoty. Přepsala Misha Gogela, 18. května 2022)

strana 1

Protokol z veřejné schůze ze dne 29. března 1913.

Schůzi zahájil p. Frank Hrabí o třetí hodině odpoledne jenž zároveň předsedal. Za zapisovatele zvolen p. Ruda.

Pan Hrabí ujal jse slova, a vysvětlil nutnost českého spolku ve Winnipegu.

Po vystřídaní celé řady řečníků navrhnuo a přijmuto jednohlasně bylo založit československý podporující spolek.

Do přípravného výboru zvolení následující pánové: Aug. Fubiger, A. Rakušan, Jakub Hrabí, W. Ruda, J. Veselák, W. Moravec, A. Louč.

K uhrazení předběžných výloh vybrano \$ 9.20

strana 2

Protokol z ustavující valné hromady ze dne 27.dubna 1913 v místnosti 77 Powers str.

Schůzi zahájil Alois Rakušan o třetí hodině odpoledne. Za předsedu schůze zvolen jednohlasně p. Dojáček, za zapisovatele Alois Rakušan za přítomnosti 70 osob.

P. Dojáček otevřel schůzi s následujícím pořádkem.

I. Předčítání protokolu z předběžné schůze.

II. Předčítání a schválení stanov.

III. Přijímání členů.

IV. Volba výboru.

V. Volné návrhy.

Protokol přečten a uznán za správný.

A Rakušan přečetl stanovy, o kterých se rozepřela všestranná debata, které na konec přijali, s dodatkem k poslednímu odstavci, v pádu rozejít se spolku, polovina majetku má připadnout Ústřední matici školské, a druhá polovina má býti rozdělena mezi vdovy a sirotky pozůstalé po členech spolku.

Členů přihlášeno 54 a sice 52 řádných a 2 mimořádní, z nich složilo 36 zápisné.

Do výboru a komitétu zvoleni následující členové.

Předseda Franck Dojaček

Místopředseda Franck Bachman

Jednatel Alois Rakusan

Místojednatel Jan Vorlíček

Pokladník Jakub Hrabí

Revizoři Augustin Fubiger a U. Pátek

Dozorec dveří Franch Petřík a Václav Kucera

Zábavní komitet: Bernard Tony, Tony Mikuláš, J. Mikuláš, J. Vaníšek, W. Pátek.

Komitet dohlížecí na pořádku: Alois Louč, Jakup Veselák, Václav Moravec, F. Hrabí, M. Lisek.

Úmrtní komitet: Josef Adamek, Josef Dojaček.

Pan Fubiger navrhl by všichni členové, kteří jse přihlásí do dvouh měsíců, mají býti vedeni v knihách jako zakládající členové.

Dále nanešeno by spolkové peníze uloženy byly v Union Bank.

Po vyčerpání pořádku schůze zakončil předseda o 7 hodině večer.

F. Dojacek

předseda (v.r.)

Protokol z výborové schůze ze dne 7. května 1913

Schůzi zahájil předseda p. Dojaček o 5:30 večer za přítomnosti 15 členů výboru a komitétu, s programem spolkové záležitosti. Navrhuto a přijmuto, by spolkový lékař zvolen byl až po uplynutí šesti měsíců od založení spolku. Usnešeno by se odbyval concert spojený s deklaracemi, v době nejbližší což zábavný komitet přijmul.

Dále usnešeno by spolkové schůze odbyvané byli v místnosti na 77 Powers str.

Schůze skončena v 10 hodin večer.

F. Dojacek

předseda (v.r.)

Seznam členů CCBA / CCBA Membership

Od 1. ledna 2022 / From January 1. 2022

Členské \$ 12.00 ročně / Membership \$ 12.00 per year

Atnikov, Katrin	Kollar, Pavol	Ratz, Jarckie
Bacik, Karol	Kovacs, Susan	Rother, Henrietta
Bacik, Marcela	Kriz, Frank	Samek, Jaromir
Benadik ,Gabriela	Kubik, Jaroslav	Samek, Michaela
Benadik ,Kazimir	Kun, Jirina	Samek, Tereza
Benadik, David	Kun, Vilem	Schanel, Francis
Benadik, Martin	Macek, Josef J	Schanel, Frantisek
Bergen, David	Madzik, Josef	Schanel, Hannah
Bergen, Petra	Majersky, Giselle	Schanel, Melony
Bohna, Fridrich	Marakova, Vera	Schanel, Mila
Breuer, Eva	Marcinko, Marika	Schanel, Susana
Bucek, Magda	Marcinko, Miki	Sichler, Marie
Campbell, Kim	Mucka, Miro	Soustek, Eva
Chaloupka, Jarka	Mucka, Alena	Soustek, Karel
Dobrovolny, Bozena	Mucka, Andrea	Stedronsky, Anthony
Drexlerova, Eva	Mucko, Marcel	Stedronsky, Antonin
Frankenberger, Klaus	Müller, Vilem	Stedronsky, Marcela
Gogela, Misha	Novotny, Viktor	Straceny, Eva
Gogela, Kelly	Orihel, Danka	Straceny, Kurt
Hill, Susan	Orihel, Jan	Straceny, Sayka
Jancar, Stanislav	Pacin, Alojz, Dr.	Strnad, Bohumir
Jezik, Lubos	Pacin, Ondrej Dr.	Turczak, Curtis
Jezik, Tonka	Pacin, Sona	Tyles, Julius
Jordan, V.	Pacin, Stefan	Vanek, Eva
Jungbauer, Markus	Palicka, Jarka	Vido, Blaza
Kaberle, Lubos	Palicka, Karol	Vido, Rudolf
Kobelnicky, Steve	Pesik, Kuba	Walls, Mary Anne
Kocoski, Helen	Pesik, Jana	Wenzel, Bob
Kocoski, Tomislav	Poonwasie, Anna	Wenzel, Jana
Koke, Helen	Prefontaine, Inge	Zahradnik, Jaromir
Koke, Robert	Ratz, Brian	Zhanel, Henrietta

CCBA gratefully acknowledges your generous donations
(Donations received between from January 1, 2022)

CLUB DONATIONS

Benadik Kazo	\$6.00
Benadik, Gabriela	\$100.00
Buckova, Magda	\$20.00
Drexlerova, Eva	\$15.00
Gogela, Misha	\$76.00
Jancar, Stan	\$100.00
Jordan, V	\$38.00
Kovac, Suzan	\$26.00
Kun, Jirina	\$26.00
Macek, Josef J	\$32.00
Majersky, Giselle	\$10.00
Majerský, Giselle	\$12.00
Muller Vilda	\$10.00
Muller, Vilem	\$60.00
Novotny, Viktor	\$18.00
Novotny, Viktor	\$40.00
Orihel, Jano	\$15.00
Orihel, Dana	\$50.00
Orihel, Danka	\$40.00
Orihel, Jan	\$300.00
Pacin, Sona	\$52.00
Palicka, Jarmila	\$32.00
Pesikova, Jana	\$6.00
Sichlerová Marie	\$20.00
Soustek, Eva	\$52.00
Stedronsky, Marcela	\$30.00
Vido, Blaza	\$11.00
Walls, Mary Anne	\$8.00
Willi Muller	\$154.00
Zahradnik, Jaromir	\$88.00
Zhanel, Henrietta	\$38.00

PRAMEN/RIEČKA DONATIONS

Dobrovolny, Bozena	\$38.00
Drexlerova, Eva	\$15.00
Kollar, Pavol	\$20.00
Kriz, Frank	\$10.00
Kriz, Frank	\$20.00
Macek, Josef J.	\$32.00
Madzik, Josef	\$8.00
Majerský, Giselle	\$26.00
Muller, Vilem	\$40.00
Muller, Vilem	\$50.00
Novotny, Viktor	\$10.00
Orihel, Danka	\$60.00
Pesikova, Jana	\$40.00
Sichlerová Marie	\$20.00
Stedronsky, Marcela	\$10.00
Tyles, Julius	\$26.00
Zahradnik, Jaromir	\$50.00
Zhanel, Henrietta	\$38.00

Akce Kámen

Podvod komunistické StB s falešnou hranicí připomíná v Chebu nová tabule

Na rafinovaný a podlý způsob, kterým se komunistická Státní bezpečnost snažila zlomit odpůrce režimu a zničit jim život, upozorňuje nová informační tabule na Svatém Kříži v Chebu. Připomíná takzvanou akci Kámen.

Informační tabule vznikla na náklady města Cheb. Stojí na místě, kde silnici do Německa kříží takzvaná signálka. Základní informace na panel připravila Společnost pro výzkum zločinů komunismu, autorkou textů je spisovatelka Václava Janděčková.

„Na tomto místě by v průběhu následujícího roku měly vyrůst i další cedule o historii ostře střežených hranic a signálky, která tu železnou oponu kdysi lemovala. Mnozí z mladší generace už nevědí, jak to tu v dobách socialismu vypadalo,“ uvedl chebský starosta Antonín Jalovec.

Akce Kámen se týká období od roku 1948 až 1951, kdy na řadě míst západního pohraničí vznikaly domnělé státní hranice s falešnými německými celníci a úřadovny americké vojenské kontrarozvědky. Byly to důkladně promyšlené léčky dotažené téměř k dokonalosti. V budově údajné německé celnice se pohybovali příslušníci Státní bezpečnosti v amerických uniformách, na zdech visely americké vlajky a z rádia se linuly zahraniční hity. Uprchlíkům byly nabízeny americké cigarety, dětem pak švýcarská čokoláda. Smyslem bylo přesvědčit oběti, že už jsou v bezpečí pod ochranou amerických úřadů. Pak bylo jednoduché získat od nich další jména, informace, kontakty. Jenže cesta z falešné úřadovny nevedla na vysněný Západ, ale zpět do vnitrozemí, před soud a do vězení.

Trpkou zkušenost má s akcí Kámen například rodina Josefa Šikoly, která se o odchod do ciziny pokusila několikrát. Po zatčení na falešné hranici v Chebu přišli Šikolovi o poslední zbytky majetku, který jim zbyl po znárodnění pracně vybudovaného podniku na Jablonecku. Za pokus o opuštění republiky byli manželé Judita a Josef odsouzeni na tři a dvanáct let nepodmíněně, jejich tehdy osmnáctiletý syn Mirko dostal šest let.

Autor: Jitka Dolanská, ČR.

Před 160 lety byl založen Sokol. Třikrát byl rozpuštěn, vždy se znovu obrodil

Tělocvičná organizace Sokol, ustavená 16. února 1862, byla od počátku své existence spojena s povznášením českého národa, velké zásluhy měla také na proniknutí tělovýchovné činnosti mezi nejširší vrstvy obyvatel. Z původně pražského spolku se do konce 19. století stalo silné celonárodní hnutí. Sokolové hráli důležitou roli v obou světových válkách. Mnoho jich padlo nebo bylo zavražděno nacisty.

Česká obec sokolská byla ustavena roku 1889 a o dva roky později ji následovala Moravsko-slezská obec sokolská. V roce 1904 se pak obě organizace sloučily v jednotnou Československou obec sokolskou (ČOS). Ta fungovala i po vypuknutí první světové války, brzy se ale stala vídeňské vládě nepohodlnou a v roce 1915 byl Sokol poprvé - a nikoli naposledy - zakázán. Sokolové, kteří se podíleli na fungování legií i vzniku Československa, patřili k oporám první republiky a jako takoví vadili také nacistům, kteří organizaci v říjnu 1941 dva týdny po příchodu zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha zakázali.

Po válce byl Sokol znovu obnoven a zažil největší vzepětí, když po celém Československu sdružoval více než milion lidí. Fungovat ale mohl pouhých sedm let.

Velkolepý slet v červnu 1948 se stal nejen velkou ukázkou tělocvičné jednoty, ale nadlouho také poslední veřejnou manifestací proti únorovému převzetí vlády v Československu. Komunistická moc nejprve v roce 1949 pod hlavičkou Sokola sjednotila a ovládla veškerou tělovýchovu v zemi. Reorganizace tělesné výchovy v roce 1952 pak znamenala již třetí zrušení sokolské organizace a z dlouhého, 38 let trvajícího přerušení se Sokol už vzpamatoval jen s obtížemi. Slety byly v té době nahrazeny státem organizovanými masovými spartakiádami, z nichž první se konala v roce 1955 a poslední, sedmá, v roce 1985.

Během uvolnění koncem 60. let se sice objevily pokusy o obnovení Sokola, po srpnu 1968 ale z plánů sešlo. Sokolská obec se obnovila až po listopadu 1989, přitáhnout statisíce, natož pak miliony zájemců o cvičení se jí ale i kvůli skoro čtyřem dekadám nečinnosti již nepodařilo. Organizace, z jejíchž řad vzešlo mnoho reprezentantů - včetně prvního zlatého olympijského medailisty Bedřicha Šupčíka -, má dnes 160 tisíc členů. Téměř polovina z nich je mladší 18 let. Až po roce 2000 přitom začalo vedení Sokola - vedle tradičního cvičení - klást větší důraz také na podporu sportu.

Klub míval sokolskou Jednotu. Ve sklepním archivu klubu jsme před nedávnem objevili fotografii winnipežských sokolů, kteří se zúčastnili v roce 1932 IX. Všesokolského sletu.

(převzato z Wikipedia)

Krajané a osobnosti, kteří nás opustili.

Vzpomínáme

Jozef Kiska

1946 - 2022

With profound sadness many of us received news of the passing of Jozef Kiska following a short illness on Sunday, January 2, 2022. Jozef was born on December 27, 1946 in Bratislava, Czechoslovakia. As a young man, he served in the military. He immigrated to Canada in 1968, not knowing English, and taking on work as a janitor with the CBC. From those humble beginnings he would go on to own his own structural steel drafting

business which left its mark on the Winnipeg skyline with projects such as the revolving restaurant (Prairie 360) and Portage Place. He was incredibly active in the Slovak community, serving as the President of the local branch of the Canadian Slovak League, and as an executive member of the Canadian National Council and the Slovak World Congress. He later served as an Honorary Consul on behalf of the Slovak government. He created the Voice of Slovakia, a community television program which ran from 1986 until 1996. He was a founding member of the local International Black Ribbon Day Committee and was an active member of the Folk Arts Council of Winnipeg. He was awarded the Queen Elizabeth II Golden Jubilee Medal for his extensive public service. In his spare time, Jozef made excellent wine which he generously shared with friends. He enthusiastically and actively supported his children in their hockey and soccer playing when they were younger. He also avidly kept up with domestic and international politics and the news. His honesty and integrity in all things were second to no one. Jozef is survived by his wife of 51 years, Elizabeth, and three adult children, Larry, Chris and Roger. His love of Slovakia was so contagious that it inspired each of his children to visit his hometown, with two of them choosing to live there for a period. One of Jozef's greatest joys were his three grandchildren, Jozef, Rohan and Kiara Bernadette. His childlike devotion to them touched everyone around him in its innocence and purity.

JULIA CHOCHOLACEK

Apr 02, 1931- Apr 19, 2022

On the morning of April 19, 2022, Julia passed away at Sunset Lodge, Victoria, BC, with family at her side. She was predeceased by her husband Blazej Chocholacek (2005) and son Paul Chocholacek (2020). Julia was born in Slazany, Slovakia on April 2, 1931 and immigrated to Winnipeg in 1969 with her husband and children. Julia enjoyed spending time with her family, travelling on vacations, and gardening. She moved to Victoria with her daughter Silvia Macsai. A family graveside service was held on May 4, 2022 at the Green Acres Cemetery in Winnipeg, Manitoba, where she was laid to rest next to her loving husband Blazej.

MADELEINE ALBRIGHTOVÁ zemřela 23. března 2022 na rakovinu. Smuteční řeč přednesl mimo jiné prezident Joe Biden či bývalý šéf Bílého domu Bill Clinton, v jehož kabinetu Albrightová mezi lety 1997 až 2001 sloužila. Americké političce s českými kořeny bylo 84 let .

KAROL DIVÍN

6. apríla 2022, vo veku 86 rokov zomrel po dlhej chorobe bývalý československý krasokorčuliar Karol Divín, strieborný medailista zo ZOH 1960 v Squaw Valley. Bol tiež dvojnásobný majster Európy (1958, 1959), strieborný aj bronzový medailista z majstrovstiev sveta (striebro 1962, bronz 1964) aj z majstrovstiev Európy (striebro 1957, 1962, bronz 1954, 1955, 1956, 1964). Na konte mal jedenásť titulov majstra Československa v krasokorčuľovaní. Potom sa z neho stal úspešný tréner a istý čas rozhodoval súťaže profesionálov.

Klubová adresa je 154 McKenzie Street, Winnipeg, MB, R2W 5A2
Klubové prevádzkové hodiny sú každý štvrtok od 18:30 - 22:30.

Contact CCBA: www.czechslovakbenevolentassoc.ca

Facebook: Czech & Slovak Community of Winnipeg

Phone: 204-589-7483 (odkazy sú promptne vrátené)

information@czechslovakbenevolentassoc.ca / president@czechslovakbenevolentassoc.ca
treasurer@czechslovakbenevolentassoc.ca

ŠKOLA ČEŠTINY / CZECH LANGUAGE CLASSES

Helena Stelšovská nadále nabízí zájemcům kurz českého jazyka. Hodiny jsou každý čtvrtek od 7:30pm. Pokud máte zájem kontaktujte Helenu Stelšovskou na h.stelsovsky@gmail.com nebo volejte 204 772-7209.

Helena Stelsovska offers Czech language courses for interested people. Classes are held every Thursday at 7:30pm. If you are interested, she can be contacted at h.stelsovsky@gmail.com or phone 204 772-7209.

Pramen & Riečka - Časopis krajské obce Čechů a Slováků ve Winnipegu.

Je vydáván winnipežskou odbočkou Českého a Slovenského Sdružení v Kanadě a Kanadskou Česko-Slovenskou Podpornú Jednotu (club) ve Winnipegu pro krajany v Manitobě a jinde ve světě.

Adresa: CCBA / CSSK, Attn. Pramen / Riečka, 51 Sweetwater Bay, Winnipeg, Manitoba, Canada, R2J 3G4.

Připravuje: Misha Gogela. Pravidelný dopisovatel Vilém A. Kun.

Časopis je posílán zdarma, ale jsou vítány dobrovolné příspěvky na úhradu režie.

Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, úpravu i případné odmítnutí příspěvků.

Úkolem časopisu je udržovat kulturní hodnoty našich předků, probouzet, pěstovat a udržovat krajskou pospolitost. Napomáhat k udržování demokratických ideálů a mravních zásad v Kanadě i ve světě. Spojovat nás za hranicemi s našimi vzdálenými rodnými zeměmi.

Podepsané články nemusí vyjadřovat názory redakce a vydavatele.

Inzertní jednorázové sazby: velikost osobní navštívenky: \$ 10, 1/3 stránky: \$20, 1/2 stránky: \$30, celá stránka: \$ 60.

Veškeré šeky prosím vypisujte na "Czech and Slovak Association of Canada".

Uvítáme psané příspěvky, nápady a komentáře. Rádi od vás uslyšíme.

Redakční telefon (204) 256 3713, mishagogela@gmail.com

AVENUE DENTAL CO.

2027 Portage Ave Winnipeg, MB R3J 0K6 - 204.837.8559

PROFESSIONAL TEAM OF DENTISTS:

DR. ANDREJ BRASKO

DR. VIVIANA STEINBERG

Providing COMPREHENSIVE FAMILY DENTISTRY including:

- **LASER TREATMENT**
- **IMPLANT DENTISTRY**
- **CROWNS & BRIDGES**
- **DENTURES (same day repairs)**
- **ROOT CANAL THERAPY**
- **COSMETIC BONDING/VENEERS**
- **ORAL HYGIENE & TEETH WHITENING**
- **PEDIATRIC TREATMENT**
- **EMERGENCY DENTAL CARE**

CSSK & CCBA
Attn. Pramen/Riečka
51 Sweetwater Bay
Winnipeg, MB, R2J 3G4
CANADA

